

WŁODZIMIERA ZIEMIŃSKA

SPRAWOZDANIE Z PRAC WYKOPALISKOWYCH W MŁODZIKOWIE, POW. ŚRODA, W R. 1955 NA STANOWISKU 4

Prace wykopaliskowe Muzeum Archeologicznego w Poznaniu prowadzone w r. 1955 w Młodzikowie, pow. Środa, na stanowisku 4 (cmentarzysko szkieletowe) były kontynuacją badań z lat poprzednich, prowadzonych corocznie od 1950 roku. W trakcie badań odkryto 14 grobów, tak że łączna ich ilość na dotychczas rozkopanym cmentarzysku wynosi około 140¹.

Jamy grobowe udało się wyróżnić jedynie w dwu wypadkach. Ich wypełniska niewiele różniły się od otaczającego je piasku i były jedynie bardziej brunatne wskutek rozpadu części organicznych. Zarysy jam były wydłużone, o półkolistym zakończeniu, i jedynie 10—15 cm dłuższe i szersze od szkieletów. W profilach jamy były prawie niedostrzegalne.

Ze względu na fakt, że cmentarzysko leży na piaszczystej wydmie ruchomej, powierzchnia badanego terenu jest bardzo nierówna. Z tego też względu głębokość grobów jest bardzo różnorodna. Przeciętna głębokość większości z nich waha się w granicach 20—50 cm od badanej powierzchni. Niezależnie od głębokości szkielety zachowane są całkowicie, fragmentarycznie lub tylko szczątkowo. Najlepiej zachowały się kości czaszki, szczęki, miednicy, stawów oraz kości kończyn dolnych i górnych, zaś szczątkowo bardzo często jedynie w postaci zaciemnień na piasku inne drobne fragmenty kostne.

Orientacja szkieletów jest bardzo dokładna i zasadniczo jednakowa: głową na zachód, twarzą najczęściej do góry lub w prawo. Wyjątek stanowiły dwa pochówki, gdzie szkielety głowami zwrócone były na wschód. Jak wykazały obserwacje, wszystkie szkielety są wyprostowane, z rękami ułożonymi przeważnie wzdłuż ciała, w dwu wypadkach zgiętymi w łokciu i ułożonymi na łonie.

Na ogólną liczbę 14 grobów 8 było wyposażonych. Na wyposażenie składał się najczęściej nóż żelazny (3 groby), poza tym nóż i dwa kabłączki (1 grób), nóż i prawdopodobnie fragmenty monety (1 grób), nóż, osełka i nit brązowy (1 grób), nóż i dwa fragmenty przedmiotów żelaznych (1 grób), kabłączek i pierścionek (1 grób). Nożyki znajdowały się prawie zawsze w okolicy lewej dłoni i zawsze zwrócone były trzonkiem w kierunku głowy. Kabłączki umieszczone były w jednym wypadku na obu skroniach, w drugim na prawej skroni.

Rozmieszczenie badanych w tym roku grobów wskazuje prawdopodobnie na osiągnięcie już ewentualnej granicy cmentarzyska od strony południowej rozkopanego

---

¹ Dokładnej liczby grobów nie jestem w stanie podać, ponieważ wyniki badań z lat poprzednich nie są na razie opracowane.

terenu. Wydaje się, że dalsze badania powinny objąć część wschodnią badanego obiektu.

Tegoroczne badania nie wniosły żadnych poprawek do ustalonej ogólnie już podczas poprzednich badań chronologii cmentarzyska, odnoszącej je do XI—XII w. n. e.

*Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu*

WŁODZIMIERA ZIEMIŃSKA

ОТЧЕТ О РАСКОПКАХ В МЛОДЗИКОВЕ, РАЙ. СЬРОДА, В 1955 Г. НА СТОЯНКЕ 4

Исследования веденные на могильнике XI—XII века н. э. были продолжением исследований предшествующих лет. В течение исследований обнаружено 14 погребений, так что совместное количество раскопанных до сих пор погребений равняется 140. Погребальные ямы по большей части не удалось выделить. Погребальный инвентарь был скуден, 6 погребений вообще не имело никакого погребального инвентаря.

WŁODZIMIERA ZIEMIŃSKA

REPORT FROM EXPLORATIONS ON SITE 4 IN MŁODZIKOWO, DISTRICT ŚRODA, IN 1955

The 1955 excavations on a burial ground from the 11th — 12th cent. A.D. were in continuation of explorations started earlier. 14 new graves were found and the number of opened graves now amounted to 140. On the whole it was impossible to distinguish the outlines of the graves. Grave-goods were very scanty and in 6 graves entirely absent.